
PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. ASS-46/18-27
din 24.04.2019

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței, acționând în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței nr. 331 din 30.11.2018,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 46 din 30.11.2018 referitor la acordarea măsurii de sprijin în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea creării locurilor de muncă, și materialele acumulate în cadrul investigației,

A CONSTATAT:

1.1. Prin Dispoziția nr.46 din 30.11.2018 Plenul Consiliului Concurenței a inițiat investigația referitor la semnele încălcării legislației în domeniul ajutorului de stat la acordarea măsurii de sprijin în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea creării locurilor de muncă.

2. Informațiile în baza cărora au fost efectuate constatările și concluziile

- a) Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.
- b) Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
- c) Hotărârea de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea creării locurilor de muncă¹.
- d) Hotărârea de Guvern nr.1473 din 30.12.2016 cu privire la aprobarea Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021.
- e) Hotărârea de Guvern nr. 511 din 25.04.2016 cu privire la aprobarea Strategiei naționale de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia.
- f) Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 5 din 30.08.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă.
- g) Informațiile prezentate de către:

---

¹ În continuare Regulamentul menționat supra.

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Economiei și Infrastructurii.

2. Părțile implicate

- a) **Furnizor al ajutorului de stat** este **Ministerul Finanțelor**—autoritatea responsabilă de acordarea subvențiilor la crearea locurilor de muncă, în temeiul Hotărârii de Guvern nr.1145 din 20.12.2017.

Conform Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat furnizor al ajutorului de stat este orice autoritate a administrației publice centrale ori a unei unități administrativ-teritoriale sau orice persoană juridică care administrează direct ori indirect resursele statului sau ale unităților administrativ-teritoriale.

- b) **Beneficiar al ajutorului de stat** este persoana juridică, cu excepția entităților cu capital integral sau majoritar de stat care practică activitate de întreprinzător în Republica Moldova, solicitant de subvenție care corespunde criteriilor de eligibilitate din pct.11 al Regulamentul menționat supra.

Conform Legii nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață, care primește un ajutor de stat.

3. Acte și fapte constatate

3.1. Măsura de sprijin examinată constă în alocarea mijloacelor financiare în scopul subvenționării creării locurilor de muncă, beneficiarii subvențiilor fiind persoanele juridice care vor crea cel puțin 100 de locuri noi de muncă.

3.2. Valoare subvenției este de 40 000 lei pentru un loc de muncă creat, subiect al subvenției fiind orice persoană fizică cetățean al Republicii Moldova care face parte din una dintre următoarele categorii:

- a) bărbați cu vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani;
- b) bărbați cu vârsta peste 45 de ani;
- c) femei de toate vârstele.

3.3. Conform pct. 9-10 din Regulamentul menționat supra mărimea subvenției per beneficiar se calculează ca produsul dintre quantumul subvenției și creșterea anuală a efectivului de salariați subiecți ai subvenției la întreprindere. Pentru municipiile Chișinău și Bălți se stabilesc 50% din quantumul subvenției pentru un loc de muncă creat și destinat subvenției.

3.4. În conformitate cu prevederile pct. 11 din Regulamentul menționat supra poate solicita și beneficia de subvenție unică solicitantul care în anul de gestiune îndeplinește următoarele criterii de eligibilitate:

- a) are o creștere a efectivului de salariați de cel puțin 100 de persoane care fac parte din categoria de subiecți ai subvenției;
- b) salariul mediu lunar la întreprindere, cu excepția grupelor minore specificate la pozițiile 112 și 121 din Structura Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova pentru persoanele angajate subiecți ai subvenției nu

- este mai mic decât 75% din quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul de gestiune, aprobat de Guvern;
- c) în ultima zi a lunii aferente anului fiscal pentru care se solicită subvenția nu are restanțe la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național, cu excepția cazurilor de reeșalonare a datoriilor invocate, conform acordurilor încheiate în modul stabilit;
  - d) își asumă obligația de a menține, pe o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima tranșă de plată a subvenției:
    - a) efectivul de salariați, inclusiv din categoria persoanelor subiecți ai subvenției, cel puțin la nivelul menționat în contractul de subvenționare;
    - b) mărimea salariului mediu lunar la întreprindere, cu excepția grupelor minore specificate la pozițiile 112 și 121 din Structura Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova pentru persoanele angajate subiecți ai subvenției, ca să nu fie mai mică decât 75% din quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru fiecare an în parte, aprobat de Guvern.
  - e) nu se află în procedură de insolvență, fuziune, dezmembrare sau dizolvare;
  - f) nu dispune de un ajutor de stat care se află în proces de recuperare;
  - g) nu-și schimbă locația într-o regiune în care quantumul subvenției este mai mic decât cel aferent regiunii în care a beneficiat de subvenție.

3.5. Conform art.3 alin. (1) din Legea nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, ajutor de stat este orice măsură de sprijin care întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale suborice formă;
- b) conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- c) este acordată în mod selectiv;
- d) denaturează sau riscă să denatureze concurența.

a) Este acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale

Conform pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017, bugetul pentru subvenționarea creării locurilor de muncă se aprobă anual în legea bugetului de stat, ceea ce denotă faptul că măsura de sprijin implică resursele statului.

b) Conferă beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață

Subvențiile care urmează a fi acordate întreprinderilor reprezintă resurse financiare nerambursabile, avantaj care nu ar fi fost oferit în condiții normale de piață unde beneficiarul unei surse financiare se angajează să achite un cost în schimbul dreptului de a gestiona resursele financiare respective.

c) Acordat în mod selectiv

Măsura de sprijin este selectivă datorită faptului că subvențiile urmează a fi alocate întreprinderilor din toate sectoarele economiei cu excepția sectoarelor

economiei menționate în anexa nr. 2 la Hotărârea de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017, iar întreprinderile care crează mai puțin de 100 de locuri de muncă sunt excluse din lista potențialilor beneficiari.

d) Denaturează sau riscă să denatureze concurența

Pentru a stabili dacă o măsură de sprijin denaturează sau riscă să denatureze concurența, urmează să stabilim piața relevantă și întreprinderile care activează pe această piață.

Conform art.4 din Legea concurenței, piața relevantă este piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă. Piața relevantă a produsului este piața produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului.

În cauza examinată se constată un șir de piețe relevante ale produsului direct legate de specificul activității economice prestate de beneficiarii subvenției, care sunt definite drept piețele prestării serviciilor/lucrărilor conform clasificatorului activității economice cu excepția activităților incluse în anexa nr. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017.

Conform art.4 din Legea concurenței, piața geografică relevantă cuprinde zona în care sunt localizate întreprinderile implicate în comercializarea produselor incluse în piața relevantă a produsului, în condiții similare de concurență și care poate fi delimitată de ariile geografice învecinate. Piața geografică în cauza examinată este întreg teritoriul Republicii Moldova.

Ministerul Finanțelor a informat Consiliul Concurenței că, pe parcursul anului 2018, au fost depuse 5 cereri de rezervare a subvenției și valoarea subvențiilor pentru locurile de muncă preconizate a fi create, conform următorului tabel.

Tabel

Lista întreprinderilor beneficiare ale subvențiilor

Nr.	Denumirea întreprinderii	Activitatea prestată
1.	S.E. „Bordnetze” S.R.L.	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule
2.	S.R.L. „RDA DraexLmaier Automotive”	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule
3.	S.R.L. „Fujikura Automotive MLD”	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule
4.	S.C. „LGS Design” S.R.L.	Fabricarea și comerțul articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte
5.	A.O. „Lumea Autiștilor”	Servicii educaționale preșcolare

Beneficiarii subvențiilor care activează pe piața producerii echipamentelor electrice și electronice pentru autovehicule, fabricării și comerțului articolelor de îmbrăcăminte și încălțăminte, precum și potențialii beneficiari ai subvențiilor, obțin un avantaj concurențial în detrimentul altor întreprinderi care nu beneficiază de subvențiile respective, astfel măsura de sprijin riscă să denatureze concurența.

Subvențiile urmează a fi acordate din resurse de stat, urmează să confere un avantaj beneficiarilor pe care nu l-ar fi obținut în condiții de piață, este selectiv și ar putea distorsiona concurența, fiind astfel o măsură de ajutor de stat în sensul art. 3 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.

3.6. Conform pct. 14, secțiunea 4 din Regulamentul menționat supra, acordarea de ajutoare pentru încadrarea în câmpul muncii a lucrătorilor defavorizați sub formă de subvenții salariale este permisă, dacă intensitatea ajutorului nu depășește 50% din costurile eligibile. Pe parcursul anilor 2017-2019 valoarea intensității s-a redus până la 47% în 2019.

3.7. Conform pct. 33 al Regulamentului menționat supra evaluarea compatibilității cu mediul concurențial normal se face prin analiza comparativă în conformitate cu prevederile Secțiunii 11 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013.

3.8. Conform pct. 56 din Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, în vederea evaluării compatibilității ajutorului de stat prin analiza comparativă a efectelor negative asupra concurenței și efectelor pozitive ale ajutorului de stat este necesar de răspuns la următoarele întrebări:

1. Prin măsura de ajutor se urmărește un obiectiv de interes public bine definit?

Ajutorul de stat acordat în cadrul măsurii de sprijin în examinare contribuie la îndeplinirea obiectivului de interes public privind ocuparea forței de muncă și încadrarea persoanelor defavorizate în ciclul economic ca parte componentă a factorului de producție – munca. Potrivit Strategiei Naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021, obiectivul necesității echilibrării pieței muncii are loc prin:

- a) creșterea nivelului ocupării și a calității acesteia;
- b) sporirea competitivității și a angajabilității forței de muncă, de rînd cu un grad mai mare de incluziune pe piața muncii.

Conform informației prezentate, Ministerul Economiei și Infrastructurii în comun cu Ministerul Finanțelor și cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei a elaborat mecanismul de stimulare a investitorilor pentru crearea noilor locuri de muncă fiind elaborat Raportul companiei de audit privind *Cele mai bune practici privind facilitățile financiare pentru atragerea investițiilor*.

Potrivit Ministerului Economiei și Infrastructurii la identificarea sectoarelor economiei pasibile de a beneficia de subvenții au fost utilizate criteriile precum importanța sectorului în asigurarea populației cu locuri de muncă, potențialul de creștere rapidă a exporturilor, nivelul de competitivitate internațională și/sau necesitatea de dezvoltare a unor ramuri cu o componentă tehnologică înaltă.

2. Denaturările concurenței sunt limitate, astfel încât bilanțul general să fie pozitiv?

Conform cererilor de rezervare a subvenției din partea a 5 întreprinderi, recepționate și acceptate în anul 2018, suma rezervată în bugetul de stat va contribui la crearea a 2622 locuri noi de muncă.

În conformitate cu prevederile pct. 28 lit. b) al Regulamentului menționat supra sunt considerate a avea un efect distorsionant pronunțat asupra mediului concurențial ajutoarele de stat individuale acordate pentru încadrarea în câmpul muncii a lucrătorilor defavorizați care depășesc pragul de 10 milioane lei/întreprindere/an, în cazul ajutoarelor de stat pentru încadrarea în câmpul muncii a lucrătorilor defavorizați sub formă de subvenții salariale.

Pentru diminuarea impactului negativ la acordarea subvenției asupra bugetului public național în pct. 30 al Regulamentului menționat supra a fost prevăzut faptul ca alocarea subvenției să se efectueze în două tranșe distribuite în mărime egală, câte una pe an pe parcursul anilor 2019 și 2020.

3.9. Conform pct. 53 al Regulamentului menționat supra, se va accepta un grad mai ridicat de denaturare a concurenței în cazul în care ajutorul este necesar, bine orientat și proporțional.

3.10. Ajutorul este necesar și orientat în vederea executării prevederilor pct. 36 al Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020², aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 511 din 25.04.2016.

3.11. Ajutorul acordat contribuie la realizarea obiectivului B3 din Strategia menționată supra, privind elaborarea unui sistem de subvenții pentru crearea noilor locuri de muncă, în baza unor criterii precum: numărul de locuri de muncă noi, rata șomajului în raionul respectiv și alte criterii de impact.

3.12. Conform punctelor 95 și 132 al Strategiei menționate supra industria automotive este principala sursă de noi locuri de muncă în Europa și obiectivul principal de promovare a investițiilor în Republica Moldova. Efectele fiscale ale locurilor de muncă create în rezultatul implementării Strategiei erau estimate la circa 455 milioane lei sub formă de încasări din impozitul pe venit, iar alte 1,4 miliarde lei încasate în bugetele Casei Naționale de Asigurări Sociale și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină sub formă de contribuții de asigurări sociale și medicale.

3.13. Volumul total al impozitelor și altor plăți obligatorii calculate în anul de referință a constituit, conform situației din 1 ianuarie 2018, 410,4 mil. lei, sporind de 1,9 de ori comparativ cu situația din 1 ianuarie 2017. Din volumul total de impozite și alte plăți obligatorii calculate, ponderea cea mai mare revine rezidenților ZEL „Bălți” (56,9%), ZEL „Ungheni-Business” (20,9%) și ZAL „Expo-Business-Chișinău” (17,4%).

3.14. Beneficiarii ajutorului de stat, rezidenți ai ZEL „Bălți” și ZAL „Expo-Business-Chișinău”, S.E. „Bordnetze” S.R.L., S.R.L. „RDA DraexLmaier Automotive” și S.R.L. „Fujikura Automotive MLD”, beneficiind de subvențiile acordate în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017, vor contribui la creșterea volumului impozitelor și taxelor încasate în bugetul public național.

---

² În continuare Strategia menționată supra.

3.15. Conform pct.32 al Regulamentului menționat supra, Serviciul Fiscal de Stat la solicitarea Ministerului Finanțelor, va verifica anual, pînă la data de 31 mai, pe parcursul valabilității contractului de subvenționare, respectarea de către beneficiar a obligațiilor stipulate în contract, cum ar fi:

- a) să asigure o creștere a efectivului de salariați de cel puțin 100 de persoane care fac parte din categoria de subiecți ai subvenției;
- b) să asigure plata unui salariu mediu lunar la întreprindere pentru persoanele angajate care sînt subiecți ai subvenției este de cel puțin 75% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune;
- c) să mențină numărul efectiv al salariaților, inclusiv al persoanelor subiecți ai subvenției, în decurs de cel puțin trei ani de la ultima tranșă a subvenției primite.

3.16. În conformitate cu prevederile art. 59 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, prin scrisoarea nr. ASS-07/50-742 din 29.03.2019, Consiliul Concurenței a transmis spre informare raportul de investigație, oferind posibilitatea Ministerului Finanțelor de a prezenta observații asupra acestuia.

3.17. Ministerul Finanțelor, prin scrisoarea nr. 11/3-09/472 din 04.04.2019, a informat Consiliul Concurenței privind lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra raportului de investigație.

3.18. Reieșind din obiectul investigației și faptele constatate, în conformitate cu prevederile art. 41 alin. (1) lit. k) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

- 1) A constata faptul că măsura de sprijin, acordată în baza Hotărârii de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea creării locurilor de muncă, măsura notificată de către Ministerul Finanțelor, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
- 2) A autoriza ajutorul de stat pentru subvenționarea creării locurilor de muncă acordat în baza Hotărârii de Guvern nr. 1145 din 20.12.2017 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea creării locurilor de muncă.
- 3) Ministerul Finanțelor va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care fac obiectul prezentei decizii, în vederea actualizării și completării Registrului ajutorului de stat, în conformitate cu prevederile art.19 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.
- 4) Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării.
- 5) Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Marcel RĂDUCAN